

Vesikolmio Oy:n osakassopimuksen muutoksen hyväksyminen

Khall 28.09.2026
209/00.02.01/2026

Vesikolmio Oy 1.9.2026:

Vesikolmio Oy nykyinen maksurakenne perustuu omistajakuntien allekirjoittaman osakassopimuksen mukaisesti veden ja jäteveden määriin perustuvaan kuutiopohjaiseen hinnoitteluun. Maksujen lähtökohtana on kustannusvastaavuus sekä samojen maksujen periminen kaikilta asiakaslaitoksilta.

Vesikolmio Oy kustannusrakenne muodostuu kuitenkin merkittävältä osin kiinteistä kustannuksista, kuten pitkävaikutteisten investointien pääomakuluista sekä omaisuuden ylläpito- ja kunnossapitokustannuksista. Vuonna 2019 laaditun tarkastelun mukaan kiinteiden kustannusten osuus oli noin 54 % yhtiön kokonaiskustannuksista.

Nykyinen täysin kuutiopohjainen hinnoittelu ei siten huomioi riittävästi asiakaslaitosten tekemien kapasiteettivarausten edellyttämän infrastruktuurin ylläpidosta aiheutuvia kiinteitä kustannuksia. Tältä osin nykyinen maksurakenne ei täysin toteuta osakassopimuksessa asetettua kustannusvastaavuuden periaatetta. Perusmaksujen käyttöönotto kuutioperusteisten maksujen rinnalla ratkaisisi nykyiseen maksurakenteeseen liittyvän ongelman.

Perusmaksun käyttöönotto myös vähentäisi vuosittaista vaihtelua asiakaslaitosten maksuissa. Erityisesti jätevesimäärien vaihtelut, jotka johtuvat muun muassa sääolosuhteista ja vuotovesistä, aiheuttavat nykyisessä kuutiopohjaisessa hinnoittelussa merkittäviä vuosittaisia vaihteluita. Perusmaksun avulla tätä vaihtelua voidaan tasata ja parantaa asiakaslaitosten kustannusten ennakoitavuutta.

Asiakaslaitosten kokonaismaksuihin perusmaksun käyttöönotolla olisi pitkällä aikavälillä suhteellisen vähäinen vaikutus, mutta maksujen kohdentuminen asiakaslaitosten välillä muuttuisi jonkin verran.

Myös 1.1.2026 voimaan tullut vesihuoltolain muutos tukee maksurakenteen kehittämistä. Vesihuoltolain mukaan vesihuoltolaitoksen tulee periä vesihuollosta perusmaksua ja käyttömaksua. Säännös ei suoraan koske Vesikolmio Oy:tä sen toimiessa tukkuvesihuoltolaitoksena, mutta se tukee perusmaksun käyttöönottoa kustannusvastaavuuden ja vesihuoltoinfrastruktuurin pitkäjänteisen ylläpidon näkökulmasta.

Nykyinen osakassopimus mahdollistaa veden ja jäteveden käyttömaksujen perimisen, mutta ei erillisten perusmaksujen käyttöönottoa. Tämän vuoksi osakassopimuksen 11.2 §:ää esitetään muutettavaksi siten, että veden ja jäteveden perusmaksujen käyttöönotto mahdollistetaan.

Vesikolmio Oy:n nykyinen osakassopimus on allekirjoitettu viimeksi 3.8.2021. Uusitussa Vesikolmio Oy:n osakassopimuksessa on huomioitu 1.1.2026 voimaan tullut vesihuoltolain muutos, jossa Vesikolmio Oy:n tulee periä myös perusmaksua käyttömaksun lisäksi puhtaan veden ja jäteveden osalta. Alavieskan vesilaitos on näin tehnytkin jo aiemmin.

Esittelijä

Hallinto- ja talouspäällikkö kunnanjohtajan varahenkilö

Päätösehdotus

Kunnanhallitus päättää,
että Alavieskan kunta hyväksyy liitteen mukaisen Vesikolmio Oy:n osakassopimuksen muutoksen,
ja että hallinto- ja talouspäällikkö valtuutetaan allekirjoittamaan Vesikolmio Oy:n osakassopimuksen.

Päätös